



**Jaarverslag 2021**  
**Gilde 's- Hertogenbosch en omstreken.**

's-Hertogenbosch, maart 2022



## **Jaarverslag 2021 van het Gilde 's- Hertogenbosch en omstreken.**

Als we terugkijken waren een aantal items kenmerkend voor dit afgelopen verslagjaar. Thema's die veel aandacht en extra inzet vroegen van de bestuursleden. Behalve uiteraard de Corona effecten is er veel aandacht en tijd besteed aan een tweetal interne zaken, zoals de introductie van een nieuw registratiesysteem (MATCH) en voldoen aan wettelijke eisen (WBTR)

Corona was ook dit verslag jaar een regelmatig terugkerend thema. De richtlijnen van de Rijksoverheid werden nauwkeurig nageleefd en dat betekende meebewegen in de sfeer van bijeenkomsten live of via teams, contact met de taalcoaches onderhouden over mogelijkheden om het contact met hun taalmaatje in te richten en via de nieuwsbrieven hierover communiceren. Helaas kon de geplande bijeenkomst voor de taalcoaches (23 november) geen doorgang vinden.

MATCH en Registratie; het systeem voor taalcoaching en impactmeting. Het bestuur besloot van dit systeem van Het begint met Taal gebruik te gaan maken voor het voeren van de administratie. Het eigen systeem was sterk verouderd, niet flexibel waardoor slechts met veel extra inzet voldaan kon worden aan de subsidievoorwaarden van de gemeente, zoals het aanleveren van gegevens ten behoeve van monitoring en impactmeting non profit educatie via bureau QWASP (prof. Maurice de Greef).

In september van dit verslag jaar is gestart met de eerste groep taalmaatjes met de vragenlijsten in het kader van de impactmetingen. De resultaten hiervan zijn nog niet beschikbaar.

Medio dit jaar heeft met de gemeente een tussentijds evaluatieoverleg plaatsgevonden aan de hand van een format van de gemeente.

De Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) is uitgebreid binnen het bestuur aan de orde geweest. Hieruit bleek dat de statuten zeker toe waren aan een update.

Dit jaarverslag geeft inzicht in de activiteiten in het jaar 2021 met name mogelijk geworden dankzij de grote inspanningen van alle vrijwilligers in dit bijzondere jaar.

## Algemeen

Het Gilde 's Hertogenbosch is een vrijwilligersorganisatie die bemiddelt tussen mensen die hun kennis, kunde en ervaring willen delen en personen die daarvan gebruik willen maken. Veel mensen hebben via studie, hobby of werk heel wat waardevolle kennis, kunde en ervaring opgedaan die zij niet verloren willen laten gaan en daarom graag willen delen. Vaak zijn zij al wat ouder en hebben er voldoende tijd en aandacht voor.

Het Gilde levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de lokale woon-, leef-, werk- en leeromgeving, en aan het welzijn van burgers, door middel van bewustwording, kennisoverdracht, verbetering van vaardigheden, aangereikt door vrijwilligers. Hiermee willen wij bijdragen aan een grotere zelfredzaamheid van mensen die daaraan behoefte hebben in het sociale en maatschappelijk verkeer.

Personen die hun vaardigheden in het spreken van de Nederlandse taal willen verbeteren, maken gebruik van het aanbod van het Gilde.

De sociale contacten van de deelnemers en ook van de vrijwilligers worden hierdoor versterkt.

Gilde biedt geen cursussen aan, de contacten zijn heel informeel, en er worden geen (erkende) diploma's of getuigschriften verstrekt.

Dit non-profit aanbod van het Gilde sluit naadloos aan bij de doelstellingen van het Regionaal programma Educatie (2019-2022) *Mee doen begint bij de basis*.

Mensen uit de gemeente 's Hertogenbosch zijn welkom. Het Gilde hanteert de leeftijdsgrens van 18 jaar en ouder en is door een bescheiden deelnamebedrag, te voldoen bij het intakegesprek, zeer laagdrempelig.

Ook dit jaar bleek het aantal aanvragen voor een taalcoach groter te zijn dan het aantal taalcoaches; de wachtlijst is helaas niet weggewerkt en zelfs groter geworden.

Gilde is een vrijwilligersorganisatie. Zowel de bestuurlijke taken als de werkzaamheden binnen de projecten worden uitgevoerd door vrijwilligers.

## Taalactiviteiten 2021

### Bossche Taal Netwerk

In 's-Hertogenbosch functioneert het Bossche Taalnetwerk (BTN). Het Gilde is één van de partners in het taalnetwerk.

Kernbegrippen zijn: samenwerking tussen organisaties/bondgenoten. Met elkaar ervoor zorgen dat mensen gewoon over laaggeletterdheid kunnen spreken zonder schaamte. De wijze waarop het netwerk functioneert en hierdoor een substantiële bijdrage levert aan de verbetering van de basisvaardigheden in de gemeente 's Hertogenbosch is in de loop van 2021 gewaardeerd door het behalen van het Certificering Certificaat.

Per jaar worden een aantal laaggeletterden uit 's-Hertogenbosch bereikt en kunnen zo hun taal-, reken- of digitale vaardigheden verbeteren.

Gilde 's-Hertogenbosch levert graag een bijdrage aan het bereiken van de geformuleerde doelstelling.

### Inzet Gilde ten behoeve van Bossche Taal Netwerk

- Naast het bijwonen van de beleidsvergaderingen (2 bijeenkomsten) van het Taalnetwerk participeert het Gilde actief in de focusgroep vrijwilligers en het uitvoeringsoverleg van het netwerk. Daarnaast leveren bestuursleden bijdragen aan de uitvoering van afspraken uit de vergaderingen en is de voorzitter van het bestuur gesprekspartner van de coördinator.
- Deelname aan Week van Lezen en Schrijven (begin september),
- De ruimte van het taalhuis in het bibliotheekgebouw werd intensief gebruikt door de taalcoaches en hun taalmaatje. Helaas was dat in het afgelopen jaar ook vaak onmogelijk vanwege de Corona richtlijnen
- Van het aanbod van de bibliotheek voor gratis bibliotheekpassen werd door 4 deelnemers gebruikt gemaakt.
- De volgende bijeenkomsten van het Netwerk werden bijgewoond (online of fysiek)
  - Certificering: deelname aan de audit ( 2 bijeenkomsten)
  - Bijeenkomst BTN met betrekking tot subsidie aanvraag projecten 2021; afstemming tussen de partners (28 september)
  - Uitvoeringsoverleg (5 bijeenkomsten)

### Gilde projecten

Het Gilde 's-Hertogenbosch heeft 4 activiteiten op het gebied van taalvaardigheid. De projecten zijn

- Taalcoaches NT2
- Taalcoaches NT1
- Samen Taal
- Deelname Pilot A naar B; voorbij de grenzen van mijn taal (pilot inburgering) tot medio 2021 .

Vanwege de corona richtlijnen is de uitvoering van de projecten enigszins anders verlopen dan in de jaren voor 2020.

### **Taalcoaches NT2**

Deze activiteit is bedoeld voor mensen, die met een verblijfstatus in Nederland woonachtig zijn en de Nederlandse taal onvoldoende beheersen. De vrijwilligers (taalcoaches) van het Gilde helpen door middel van conversatie de kennis van de Nederlandse taal, spreekvaardigheid en woordenschat, te vergroten. Er wordt begrip gekweekt voor elkaars cultuur en leefwijze. Ook bevordert deze activiteit de maatschappelijke contacten tussen anderstaligen en Nederlanders. Integratie in onze samenleving kan hierdoor gemakkelijker verlopen en de kansen op de participatieladder stijgen.

Het contact tussen de beide leden van het koppel worden wekelijks ingepland.

De deelnemers (taalmaatjes) worden naar deze activiteit verwezen door verschillende organisaties zoals het Koning Willem 1 College, Farent, casemanagers van de gemeente, re-integratiebureaus en maatschappelijk werk. Ook via mond-tot-mondreclame melden anderstaligen zich aan. Vanuit andere partners en taalpunten binnen het Taalnetwerk in 's-Hertogenbosch komen ook aanmeldingen. De taalgids is hiervoor in het netwerk actief.

Het is steeds van groot belang dat er een goede match gemaakt wordt tussen de vrijwilliger en de anderstalige om zo tot goede resultaten te komen. Een aantal kandidaten moesten helaas even wachten. Er zijn nog deelnemers die op een match wachten, aan het einde van het verslagjaar waren dit nog 16 personen.

Er zijn ook taalcoaches die nog wachten op een match. Dat deze mensen niet aan elkaar gekoppeld zijn heeft te maken met het feit dat er verschillende verwachtingen zijn. Een match moet 'kloppen' om het werk effectief te kunnen doen zijn. Eind 2021 stonden 5 personen in de wacht of op de reservelijst: deels ook omdat men in Corona tijd niet actief wilde starten met gesprekken met hun taalmaatje.

Het aantal intakegesprekken was in 2021 met 50 potentiële deelnemers en met 23 potentiële taalcoaches.

Onze taalmaatjes zijn afkomstig uit meer dan 60 landen, onder andere afkomstig uit Afghanistan, China, Eritrea, Syrië, Somalië, Bolivia, Irak, Iran, Marokko en Polen.

Met elk taalmaatje wordt een vooropgesteld doel van de begeleiding vastgelegd. In de loop van het traject (na ca. 1/2 jaar) wordt nagegaan of de ingeslagen weg tot het gestelde doel leidt.

### **Taalcoaches NT1**

Ook autochtone inwoners >18 jaar kunnen een beroep doen op taalcoaches van het Gilde. In 2021 was één koppel actief.

### **Samentaal**

De Gilde-vrijwilligers helpen op het Koning Willem I College bij taallessen aan anderstaligen. In Samen Taal werkten het gehele jaar 2021 gemiddeld 20 vrijwilligers. Zij waren 40 weken (het hele schooljaar) in groepen van gemiddeld 12-20 deelnemers actief. Door corona stopten de lessen in het College, maar sommige taalcoaches zijn wel online actief gebleven met de studenten.

### **Pilot A naar B; voorbij de grenzen van mijn taal.**

In mei is dit landelijke project afgesloten en door de gemeente met Gilde geëvalueerd. De gemeente 's Hertogenbosch heeft goede resultaten behaald in vergelijking met de andere pilots. Er waren wel veel uitvallers (o.a. door de pandemie), de gemeente had de meeste deelnemers die hun B1-certificaat behaalden.

### **Organisatie**

Naast 3 coördinatoren zijn er 5 ondersteuners. Deze ondersteuners zijn na de koppeling van de taalcoach met het taalmaatje het directe aanspreekpunt. Zij zijn bovendien de linking pin tussen coördinator en taalcoach. Een aantal keren per jaar ontmoeten de ondersteuners en de coördinatoren elkaar in een bijeenkomst.

Liza Koster, een trouwe ondersteuner, overleed na een ernstige ziekte. Wij danken haar voor haar inzet.

Ten behoeve van nieuwe taalcoaches en taalmaatjes zijn Informatiebladen beschikbaar. Hierin zijn de procedures en organisatie van de beide projecten beschreven. Gilde stelt een taalwerkplan ter beschikking van de taalcoach om de gesprekken beter te kunnen voeren.

Aan het einde van het verslagjaar waren de volgende aantallen actief:

	31-12 2021	Instroom in het jaar	Uitstroom in het jaar
Taalcoaches voor alle projecten (vrijwilligers)	119	23	12
Taalmaatjes (deelnemers) NT2	153	50	75
Taalmaatjes (deelnemers NT1)	1	1	0

De aanpak van het Gilde in het één op één contact wierp ook dit jaar duidelijk zijn vruchten af. Zowel tijdens als na afloop van het traject bij het Gilde zijn voorbeelden hiervan te over. Zo zijn er enkelen die hierna een vervolgopleiding, enkelen zelfs universitair, konden starten, een opleiding afmaakten en voor examens slaagden. Ook werd een rijbewijs behaald en kon men sommigen doorstromen in een betaalde baan. Het sociale netwerk zowel binnen als buiten de eigen gezinssituatie werd vergroot. Het was mooi een bijdrage te hebben kunnen leveren aan de verhoogde zelfredzaamheid van deze taalmaatjes.

### **Vrijwilligers**

- Alle vrijwilligers zijn verzekerd via de gemeente 's-Hertogenbosch.
- In 2021 werden 3 digitale Nieuwsbrieven aan de vrijwilligers verzonden. En daarbuiten meerdere keren een collectieve mail in verband met de richtlijnen, waarin geattendeerd werd op andere mogelijkheden om het contact met het taalmaatje vorm te geven ( digitaal, buiten ed.). Ook attendeerden we de taalcoaches op "lesmateriaal van Stichting Lezen en Schrijven en van Het Begint met Taal.
- Via facebook (gestart beging 2021) werd ook informatie voor zowel taalcoaches als taalmaatjes gepubliceerd.

- Er vond 1 bijeenkomst met de ondersteuners plaats (23 juni).
- Via NL voor elkaar en de vrijwilligersvacature site van Galant werd actief gezocht naar aanvulling van het team van vrijwilligers.

### Scholing en deskundigheidsbevordering

- Dit jaar werd door taalcoaches geen gebruik gemaakt van het aanbod van de Vrijwilligersacademie 073.
- Bijeenkomst voor de taalcoaches van Gilde heeft dit jaar opnieuw niet plaatsgevonden vanwege de geldende coronarichtlijnen.
- Een aantal Webinars werden gevolgd: in verband met invoering van
  - MATCH: oriëntatie, voorbereiding en invoering van dit administratiesysteem
  - Impactmetingen en registratie via bureau QWASP.
  - Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR).
  - Start van het Expertise Centrum.

### Bestuursactiviteiten

- In 2021 kwam het bestuur in 5 vergaderingen bij elkaar.
- Belangrijke onderwerpen waren;
  - Financiële zaken zoals verantwoording over het jaar 2020; opstellen begroting basissubsidie en begroting projecten voor komend jaar.
  - Halfjaarrapportages en het overleg met de gemeente hierover.
  - Benoeming Lonneke van de Wouw als bestuurslid.
  - WBTR: het bleek na vergelijking met de statuten van Gilde nodig een aantal zaken te actualiseren. Deze punten zijn vastgelegd in de notulen van de bestuursvergaderingen.
  - MATCH; hierdoor werden de administratie /registratie en koppelmogelijkheden tussen coach en maatje sterk verbeterd.
  - CORONA: vergaderingen bijwonen of online houden , het begeleiden van onze vrijwilligers in hun contact met hun maatje was dit jaar een belangrijk item.
- Alle bijeenkomsten van het Taalnetwerk zijn bijgewoond.
- Financiën: de door de gemeente 's-Hertogenbosch toegekende subsidie was toereikend om de basisactiviteiten en de projecten in 2021 mogelijk te maken.
- Het bestuur van Gilde bestond uit een dagelijks bestuur bestaande uit voorzitter, secretaris en penningmeester. De penningmeester stelde zich voor 3 jaar weer beschikbaar. Bestuurssamenstelling per 31 december 2021:
 

Voorzitter:	Suus de Jong
Secretaris:	Joke Nijenhuis (tevens coördinatorprojecten en ondersteuner)
Penningmeester:	Wim Plasmeijer
Bestuurslid:	Trees Gerrits (pr, nieuwsbrief, ondersteuner)
Bestuurslid (aspirant)	Lonneke van de Wouw ( Match, registratie en impactmeting, ondersteuner)

Het bestuur dankt alle vrijwilligers die het mogelijk hebben gemaakt om de doelstellingen ook in 2021, ondanks de bijzondere omstandigheden dit jaar, tot een groot succes te maken.